

Krajská správa Zboru nár. bezpečnosti
BRATISLAVA

Číslo: PC-079/1973

Dňa 8. januára 1973

TAJNÉ

Výtlačok č.: 5

Počet listov: 21

S P R Á V A

o vyhodnotení práce na úseku pasovej a vízovej agendy
v rámci Západoslovenského kraja s prihliadnutím na sú-
činnosť s OPK a O V3.

Predkladá:

Náčelník Kraj.odboru pasov a víz:

/mjr. Imrich KARLÍK/

Krajský odbor pasov a víz v Bratislave, /KO PV/ organizoval, riadil a vykonával svoju činnosť v roku 1972 predovšetkým v zmysle úloh vytýčených v polročných plánoch práce, tvoriacich so zákonnými ustanoveniami, predpismi o pasovej a cudzineckej agende celkovú náplň i koncenciu zamerania. V priebehu roka boli plány dopĺňané novými prvkami, vychádzajúc z vydaných rozkazov, nariadení náčelníka KS ZNB, Federálnej správy pasov a víz, ministerstva vnútra, ako i z prijatých straníckych dokumentov.

Dôraz bol kladený na správnu aplikáciu rezolúcie XIV. zjazdu KSČ, zjazdu KSS, uznesení plenárnych zasadaní strany, v podmienkach práce krajského odboru pasov a víz.

Zameranie polročných plánov predurčovalo postupne zlepšiť systém riadiacej i kontrolnej práce s odrazom skvalitniť výkon všetkých pracovníkov vzhľadom na predtým vzniklé niektoré služobné deformácie v povoľovaní ciest do zahraničia. Urýchlene odstraňovať zistené nedostatky a úspešne pokračovať v začatom konsolidačnom procese aj na úseku Krajského odboru pasov a víz v Bratislave, ako aj okresných oddelení pasov a víz /OO PV/ v Západoslovenskom kraji. Ďalej malo za cieľ všestranne zdokonaľovať činnosť pri ochrane socialistického spoločenského zriadenia ČSSR, záujmov svetovej socialistickej sústavy a dodržiavať socialistickú zákonnosť presným a prísny plnením všetkých platných noriem upravujúcich pasovú a cudzineckú agendu v súčinnosti s ďalšími zložkami KS ZNB i s príslušnými civilnými organizáciami a inštitúciami.

Zodpovedným prístupom k plneniu uvedených úloh, systematickou kontrolou a správnym usmerňovaním jednotlivých pracovných kolektívov, vedeniu KO PV v úzkej súčinnosti s výborom IX.ZO KSS a CÚV KSS podarilo sa v roku 1972 do-

siahnuť stanovené ciele a plánované úlohy zvládnuť dobre. Podľa organizačného členenia krajského odboru pasov a víz ako riadiaci útvar vo vzťahu k okresným oddeleniam pasov a víz v kraji a výkonná zložka pre pasovú a cudzineckú agenciu s pôsobnosťou v Hlavnom meste Slovenska v Bratislave, dosiahol za uplynulé ročné obdobie na jednotlivých úsekoch tieto konkrétne výsledky:

I. V RIADIACEJ, KONTROLNEJ a ORGANIZAČNEJ ČINNOSTI:

I napriek sťaženým podmienkam, uskutočnený bol v rámci riadiacej, kontrolnej a organizačnej činnosti celý rad závažných opatrení, pozitívne ovplyvňujúcich výkon pasovej a cudzineckej agendy v celom kraji. Napríklad:

Upravená bola postupne vnútorná organizácia odboru i OO PV v kraji tak, aby bola zaručená systematickosť, návazná deľba práce a možnosť účelnej kontroly plnenia uložených úloh a celkového výkonu. Za tým účelom bol KO PV rozdelený na 3 hlavné pracovné úseky - oddelenia.

- Oddelenie pasovej agendy,
- Oddelenie operatívnych a bezpečnostných previerok,
- Oddelenie cudzineckej agendy.

Uvedené členenie vzhľadom k tomu, že KO PV je prevážne sezónne pracovisko, kedy dochádza k maximálnemu preťaženiu všetkých pracovníkov, umožňuje aspoň čiastočne operatívnym premiestňovaním pracovníkov podľa situácie, znižovať prílišnú preťaženosť. Uvedený stav má však aj negatívnu stránku v tom, že sa vyskytujú nedostatky v kvalite práce a túto nie vždy môžu vykonávať len kvalifikovaní pracovníci, ktorých má KO PV nedostatok.

S rozmiestňovaním pracovníkov úzko súvisí ďalšie realizované opatrenie, ktorým bolo zriadené v snahe vychádzať v ústrety občanom hlavného mesta Slovenska Bratislavy tretie vysunuté pracovisko krajského odboru pasov a víz a to:

- Bratislava, Trnavská ul.20, pre príjem všetkých druhov žiadostí občanov o cestovné doklady a zmeny v týchto.

Na tomto pracovnom stredisku je najväčšia návštevnosť občanov z Bratislavy. Podstatne bol odstránený týmto riešením nežiadúci jav, ktorý sa často prejavoval v nespokojnosti občanov, nútených čakať na vybavenie niektorého z úkonov k cestovným dokladom viac hodín.

Situácia si vyžaduje otvoriť v dohľadnej budúcnosti v Bratislave ďalšie 2 - 3 vysunuté pracoviská, s ktorou úlohou sa počíta v pláne na rok 1973.

Organizačnými opatreniami vedenia KO PV bolo zabezpečené aj zvýšenie výkonu pri výrobe cestovných pasov a vypisovaní vycestovacích doložiek. S uvedeným zámerom boli presťahovaní oddelené pracoviská výroby pasov, vypisovania vycestovacích doložiek a zamedzený prístup na tieto nepovolánym osobám.

V období sezónnosti - najväčšej zataženosti pracovníkov bola zriadená informačná služba pre občanov majúcich rôzne dotazy a požiadavky s ktorými sa predtým obracali na pracovníkov KO PV. Toto opatrenie sa ukázalo obojstranne užitočné. Okrem toho boli spracované aj "písomné informácie" o podmienkach k podávaniu žiadosti k cestám čs. občanov do zahraničia.

V rámci ďalších opatrení boli vytvorené podmienky a zavedené do praxe vydávanie cestovných príloh k občianskemu preukazu oprávneným žiadateľom na počkanie, o čom bola verejnosť informovaná v dennej tlači.

Organizačne boli zabezpečené aj iné úlohy, ako je:

- označenie "známkami" vydaných cestovných pasov našim občanom, čo predstavuje v Zs.kraji prekontrolovanie viac ako 500 000 cestovných pasov,
- podľa plánu kontrolnej činnosti, uskutočnené boli v roku 1972 všetky plánované kontroly na CO PV v kraji, spojené s inštruktážou, poskytnutím praktickej pomoci s vytýčením opatrenia k odstráneniu zistených nedostatkov v práci,
- v súlade s požiadavkami pre zvyšovanie náročnosti na kvalitu práce, zabezpečovaná je sústavná odbornopolitická výchova pracovníkov KO PV i OO PV v kraji, prevádzaním odbornozdokonalovacieho školenia podľa vypracovaného a schváleného plánu.

V roku 1972 v rámci riadiacej a kontrolnej činnosti v zmysle plánu práce, uskutočňovaná bola rozborová a analytická činnosť formou mesačného hodnotenia práce jednotlivých linijných pracovných úsekov t.j. výkonu na oddelení pasovej a cudzineckej agendy i na úseku operatívne - bezpečnostných previerok.

Okrem mesačného hodnotenia pracovných výsledkov, prevádzané boli rozборы a na ich základe prijímané doplňujúce opatrenia k plánom práce na základe zisteného stavu k týmto problémom.

- mesačný rozbor emigrácie a príčin za ktorých k tejto došlo,
- rozbor situácie v prihlasovaní cudzincov, vykonávaní cudzineckej agendy a plnenie RMV č.46/70,
- na základe rozborov, vypracovaná bola osobitná správa "o stave pasovej a vízovej agendy" v Zs.kraji, ktorá bola podkladom pre jednanie Predsedníctva KV KSS,
- ďalej "správa o vykonávaní pasovej a cudzineckej agendy v Hlavnom meste Slovenska Bratislave" - prejednaná v Predsedníctve MV KSS,
- tiež bola predložená správa s návrhom na opatrenia pre jednanie štábu náčelníka KS ZNB,
- prehodnotený bol aj morálno-politický stav pracovníkov na KO PV i OO PV v kraji v súčinnosti s IX.ZO KSS s ohľadom na plnenie politických a služobných úloh, kázeň a disciplínu.

Pre nedostatky a podozrenie z úplatkov bol pozbavený výkonu služby a riešený inšpekciou náčelníka KS ZNB pracovník OO PV Galanta nopráp. Šajben. Súčasne bolo OO PV Galanta posilnené premiestnením skúseného pracovníka KO PV s použitím zákona č.100/70.

Ďalej bol potrestaný vedúci OO PV v Leviciach kpt. Ján Kuazovič za neplnenie si služobných povinností na zrážku z platu na dobu 3 mesiacov 2% a nopráp. Mária Droždiaková za nesplnenie rozkazu náčelníka KO PV zrážkou z platu na 2 mesiace 5%.

Z nepredvídaných úloh v súvislosti so zákazom vycestovania dňom 8.12.1972 do MĽR, RSR, Juhoslávie, Poľska a Bulharska ešte i v súčasnej dobe zabezpečované je plnenie nariadenia II.správy FMV č.0S-02210/15-72. Občanom, zvlášť v odôvod-

nených prípadoch sú vydávané "osobitné povolenia" k cestám do uvedených štátov. Denne však za účelom získania uvedeného "povolenia" k vycestovaniu, je prijímaných náčelníkom KO PV cca 70 - 80 žiadateľov, ktorých žiadosti sú často neopodstatnené. Zaneprázdňovaním takýmito požiadavkami je sťažovaná riadiaca práca a plnenie iných naliehavých plánovaných úloh, čomu doposiaľ nebolo možné účelne zamedziť.

V roku 1972 nepodarilo sa vylepšiť kádrové obsadenie KO PV, čo do kvality a spôsobilosti jednotlivých pracovníkov. Ide o nedostatok z minulosti, keď na KO PV i OO PV v kraji boli prijímaní - premiestňovaní príslušníci so značne podlomeným zdravím, vekovo starší, v niektorých prípadoch nižších morálnych i osobných kvalít. U pracovníkov s podlomeným zdravím, prejavovala sa častá práceneschopnosť. Za rok 1972 táto predstavuje výpadok z práce u príslušníkov a civilných zamestnancov KO PV Bratislava celkom ... 1 252 dní, z toho u

príslušníkov	645 "
občianskych pracovníkov	607 "

Najväčšia práceneschopnosť sa vyskytuje u týchto pracovníkov:

s. Gáliková	180 dní
s. Senyštinová	129 "
s. Tomová	92 "
s. Hvojníková	84 "
s. Kankarová	68 "
s. Andrejková	63 "

V trvaní 10 - 30 dní bolo v r.1972 práceneschopných celkom u ďalších 18 pracovníkov KO PV. Uvedený stav nepriaznivo vplýval na zataženosť ďalších pracovníkov, sťažoval organizáciu práce a mal negatívny vplyv aj na samotný výkon a včasné

riešenie plánovaných úloh. Prenášalo sa to aj na nižšiu výslednosť v plnení úloh brannej a telesnej príprave.

Zvýšenou aktivitou a iniciatívou ďalších pracovníkov náročné, plánované úlohy na r.1972 boli splnené úspešne. V tomto smere významne prispela aktívna práca výboru IX.ZO KSS a SZM, pomocou ktorých v súčinnosti s vedením KO PV boli organizované mimoriadne pracovné smeny v dňoch pracovného voľna, ako i po pracovnej dobe. Touto pomocou ako i záväzkovým hnutím bola napríklad pred stanoveným termínom splnená závažná úloha "prekontrolovanie" 8 000 vycestovacích doložiek vydaných v r.1971, prelustrácia 120 000 osôb v evidencii záujmových osôb, ktorým boli "oznámkované" cestovné pasy.

V súvislosti s nedoriešením úloh v kádrových problémoch, neuspokojivá - zlá situácia je v obsadení vedúcich funkcií t.j. náčelníckeho zostavu KO PV. Od marca do septembra 1972 bol KO PV Bratislava bez náčelníka odboru, vzhľadom na pozbavenie tohoto funkcie. Od septembra 1972 nie je ešte doplnený zástupca náčelníka odboru. Za uplynulý rok až doposiaľ nebolo vyriešené obsadenie funkcií;

- náčelníka pasového oddelenia
- náčelníka operatívneho oddelenia
- a funkcia st.referenta - právnika.

Uvedený stav ukazuje, že KO PV v Bratislave je pracovisko jedno z najhorších v rámci KS ZNB, čo do obsadenia funkcií riadiacich - vedúcich pracovníkov. Riešenie uvedeného problému sa stáva naliehavým, vzhľadom na stúpajúcu náročnosť plánovaných úloh a organizačné zabezpečovanie ich plnenia s prihliadnutím na rozvíjanie súčinnostných vzťahov s inými zložkami KS ZNB.

II. VÝSLEDKY NA ÚSEKU PASOVEJ AGENDY:

Pracovníci tohoto oddelenia vybavujú cestovné doklady všetkého druhu /vycestovacie doložky, cestovné pasy, prílohy k OP, priepustky do Poľskej turistickej oblasti pre malý pohraničný styk a pod/, pre občanov žiadajúcich o cesty do zahraničia, žijúcich v Hlavnom meste Slovenska Bratislavy. Výkon podľa tejto náplne prevádzajú aj určení pracovníci na OO PV v kraji. V súvislosti s príjmom žiadosti o cestovné doklady do kapit. štátov a Juhoslávie, ako aj ich výdajom sú prakticky uskutočňované opatrenia vyplývajúce z RMV č.41/70 okoliať sa týka prevádzania predoperatívnych pohovorov a vyťažovania občanov po návrate zo zahraničia.

Vychádzajúc z uvedených úloh pracovníkmi tohoto úseku bolo v r.1972 prevedené:

- Prijatých žiadostí celkom KO PV a OO PV v kraji .. 147 786
 - z toho: a/ prijatých žiadostí KO PV 35 408
 - b/ prijatých žiadostí OO PV v kraji 112 378

1/ Príjem žiadostí všetkého druhu:

Úkon:	rok 1972	rok 1971
Príjem žiadostí celkom	147 786	141 804
z toho prijaté žiadosti KO PV	35 408	33 002
prijaté žiadosti OO PV	112 378	108 802

Z prehľadu vidieť, že v roku 1972 bol pracovníkmi KO PV i OO PV v kraji súhrnne prijatý väčší počet žiadostí o cestovné doklady ako v roku 1971.

2/ Prijem žiadosti podľa štátov:

Úkon:	rok 1972		rok 1971	
	KO PV	OO PV	KO PV	OO PV
počet prijatých žiadostí do kapit. štátov a Juhoslávie	11 463	7 615	8 265	6145
počet prijatých žiadostí do soc. štátov	23 818	104 339	24 543	102 537
Počet prijatých žiadostí o vystahovanie do KŠ a Juhoslávie	117	42	179	57
počet prijatých žiadostí o vystahovanie do soc. štátov	10	82	157	63
S o o l u :	35 408	112 378	33 002	108 802

Čiastočné zvýšenie počtu prijatých žiadostí ukazuje aj rozbor podľa jednotlivých štátov. Najviac bolo prijatých a povolených žiadostí o vycestovacie doložky do soc. štátov a žiadosti o prílohy k OP. V rámci ČSSR sa náš kraj podieľa na vycestovaní do kapit. štátov 18,1 %.

Z celkového počtu 251 prijatých žiadostí o vycestovanie bolo povolených v roku 1972 celkom 173, z toho do kapit. štátov 61 a 102 do soc. štátov. Najčastejšie dôvody vystahovania sú uzavretie manželstva s cudzimi štátnymi príslušníkmi.

3/ Zamietnutie prijatých žiadostí o cestovné doklady.
/včetně oznatie vydaných cestovných dokladov/

Úkon	rok 1972		rok 1971	
	KO PV	OO PV	KO PV	OO PV
zamietnuté žiadosti do KŠ a Juhooslávie	661	225	418	155
zamietnuté žiadosti do soc. štátov	97	18	54	83
zamietnuté žiadosti o vystahovanie	13	3	18	-
vo vybavovaní prijaté žiadosti o vystahovanie	43	18	490	238

K zamietnutiu žiadostí o cestovné doklady došlo na základe ustanovenia zákona č. 63/65 Zb. najčastejšie z dôvodov, že previerkou žiadateľov boli získané poznatky, podľa ktorých vycestovanie je nežiadúce. Vyskytujú sa prípady aj nepravdivého vyplňovania žiadostí v snahe zatajiť emigráciu blízkych príbuzných a uskutočniť za týmito návštevu.

Ďalšou úlohou pracovníkov pasovej agendy bolo vykonať postupne predlžovanie žiadosti vydaných cestovných pasov v roku 1967, vpisovanie detí do veku 15 rokov žiadateľom. V roku 1973 možno predpokladať zvýšený počet žiadostí o predĺženie cestovných pasov, vzhľadom na najväčší počet vydaných pasov v r. 1968, ktorých platnosť 5 rokov končí.

Pracovníkmi KO PV a OO PV v kraji v zmysle RMV ČSSR č. 7/71 vykonané bolo "vyznačenie cca 500 000 cestovných pasov doplnovacími známkami", z čoho v samotnej Bratislave je viac ako 120 000. Týmto opatrením sa hlavne sledovalo zamedziť zneu-

žitiu cestovných pasov opatrených "trvalou výjazdnou doložkou" vydaných osobám, ktoré v r.1968-1969 zneužili povolenie cesty k nezákonnej emigrácii.

Úlohy na úseku pasovej agendy sú v celom komplexe veľmi náročné. Vydanie cestovného dokladu je až konečnou fázou splnenia celej rady čiastkových úloh organizačne zabezpečovaných KO PV formou koordinácie riadenia a delbou práce. Kladným prínosom pre zvláštnutie úloh, najmä v období sezónnosti /dovolenky pracujúcich/ sú správne organizované súčinnostné vzťahy s ostatnými zložkami KS ZNB, OPK a PO VB za účelom vzájomného poznania pracovných problémov a využívania daných možností prijatých žiadostí, ktorý tretí diel je denne odovzdaovaný zložke ŠtB. Jednotlivé OPK cestou CENTRA sú pravidelne informované o nariadených úkonoch k sprísnenej kontrole pri odchode čs. občanov do zahraničia ako aj po ich návrate, so zámerom odhaliť prenášanie nežiadúcich písomností a materiálov. V tomto smere možno súčinnosť za uplynulé obdobie hodnotiť kladne.

Súčinnostné vzťahy boli organizované nie len v rámci bezpečnostných zložiek, ale aj

- s cestovnými kancelármi ČEDOK, TATRATOUR, CKM a inými,
- so Štátnou bankou československou /príd.valút/
- so Správou pre veci majetkové a devízové,
- s výrobnými podnikmi a inštitúciami, ktoré organizujú rekreačné, turistické hromadné zájazdy do zahraničia, prípadne majú možnosť výberu a vplyvu regulovať vycestovanie čs.občanov.

Vychádzajúc z dosiahnutých pozitívnych výsledkov, získané skúsenosti v tomto smere budú uplatňované aj v budúcom období, v snahe zamedziť nezákonnej emigrácii, prípadne vyzradeniu či už štátneho, služobného alebo hospodárskeho tajomstva.

Uvedené hodnotenie stavu v pasovej agende pre rok 1972 ukazuje, že tomuto úseku bude nutné venovať sústavnú pozornosť v záujme dôsledného plnenia vytýčených úloh.

III. VÝSLEDKY NA ÚSEKU OPERATÍVNOU A BEZPEČNOSTNÝCH PREVIEROK:

Na pozitívne výsledky pracovníkov pasového oddelenia úzko naväzuje výkon pracovníkov z úseku operatívnych a bezpečnostných previerok čs.občanov žiadajúcich cestovný doklad k cestám do KŠ a Juhoslávie. Ich výkon je zameraný na plnenie plánovaných úloh k obmedzeniu nezákonnej emigrácie na najmenšiu možnú mieru. V zmysle RMV ČSSR č.41/70 bolo za týmto účelom v r.1972 z počtu 11 463 prijatých žiadostí do KŠ a Juhoslávie vykonaných:

- bezpečnostných previerok k 1 945 osobám
čo predstavuje 17 % z podaných žiadostí.
- Z toho:
- a/ pracovníkmi KO PV k 749 osobám
- b/ v rámci súčinnosti v zmysle RMV SSR
č.106/70 pracovníkmi OO VB k 1 196 "

Na základe vykonaných bezpečnostných previerok a využitia evidencie záujmových a závadových osôb zriadenej na tunajšom KO PV, získaním poznatkov o náznakoch, že by mohlo dôjsť pri povolení cesty k zneužitiu vycestovania do zahraničia za účelom emigrácie bolo:

- zamietnutých celkom 137 žiadostí
- Z toho:
- a/ na základe poznatkov získaných
pracovníkmi KO PV 121 žiadostí
- b/ na základe poznatkov zistených
pracovníkmi OO VB v Bratislave 16 "

Počet navrhovaných žiadostí k zamietnutiu pracovníkmi OO VB v počte 16 s prihliadnutím na 1 196 prevedených bezpečnostných previerok v porovnaní s pracovníkmi KO PV javí sa nízky a nasvedčuje, že vykonávanie bezpečnostných previerok na jednotlivých OO VB čo do kvality nie je venovaná náležitá pozornosť. Skutočnosť v tomto smere potvrdzuje aj ďalší ukazovateľ a to:

Z celkového počtu 40 emigrovaných osôb v roku 1972 je 27 osôb, ku ktorým bola prevedená bezpečnostná previerka. Z toho k 25 osobám previedli bezpečnostnú previerku Obvodné oddelenie VB Bratislava a k 2 osobám pracovníci KO PV. V rámci súčinnosti a spoločného záujmu maximálne obmedziť emigráciu, bude nutné, aby kvalitu v budúcnosti a spôsob prevádzania bezpečnostných previerok na OO VB kontrolovali vedúci pracovníci - náčelníci.

Kvalitne prevedenými bezpečnostnými previerkami, ako i predoperatívnymi pohovormi v zmysle RMV č.41/70 je daná možnosť lepšieho poznania žiadateľov, ich rodinné a príbuzenské vzťahy, názory a politické presvedčenie a tak objektívnejšie posudzovať - rozhodovať o podaných žiadostiach pre vydanie cestovných dokladov do kapit. štátov a Juhoslávie. V tomto smere je i naďalej opodstatnené vykonávanie uvedených opatrení.

V súvislosti v plnení RMV č.41/70 bolo získaných KO PV i OO PV v kraji 350 poznatkov, z ktorých prevážna časť, vzhľadom na kvalitu ich obsahu bola postúpená oper. odborom S ŠtB v Bratislave, oddeleniam ŠtB a VB v okresoch k ďalšiemu využitiu.

Podľa úkolov v pláne práce na rok 1972 prevádzaný bol mesačne rozbor emigrácie a príčin pre ktoré k tejto došlo. Súhrne za uvedené minuloročné obdobie emigrovalo z počtu

18 192 vycestovaných osôb do KŠ a Juhoslávie zo Zs.kraja celkom 40 osôb, čo je 0,22%. Z toho je 10 osôb z jednotlivých okresov /Bratislava-viliek - 4, Senica - 2, Trenčín - 1, Trnava - 2, Galanta - 1/ a 30 osôb z Bratislavy. V porovnaní s rokom 1971 kedy emigrovalo 92 osôb je výrazne v roku 1972 menšia emigrácia viac ako o 50%.

Najviac vycestovaných osôb emigrovalo:

- z Juhoslávie	14
- z Talianska	12
- z NSR	6
- z Rakúska	4
- z Turecka	2
- zo Švajčiarska	2

V rámci organizovanej turistiky cez CKM Bratislava zneužilo vycestovanie k nezákonnej emigrácii 13 osôb. Zo zájazdu organizovaného Slovakotermou a Tatratorom sa nevrátili 4 osoby a ďalších 23 emigrovalo zo súkromných ciest.

Podľa vekového rozvrstvenia emigrovalo:

do 18 rokov	1 osoba
od 18 - 30 rokov ..	23 "
od 30 - 40 rokov ..	8 "
naď 40 rokov	8 "

Rozbor ukazuje, že tak ako v r.1971 aj v roku 1972 najviac emigrovali osoby v produktívnom veku.

Podľa profesie je rozvrstvenie nasledovné:

- nezárobkove činné	6 osôb
- robotnícke kádre	5 "
- stredné odborné kádre	19 "
- inteligencia	10 "

Z rozboru vidieť, že sa podarilo obmedziť emigráciu osôb z radov inteligencie s vyššou odbornou kvalifikáciou.

Podľa predbežného hodnotenia dôvod emigrácie možno rozdeliť takto:

- nepriateľské pôsobenie šs. emigrácie a cudzích spravodajských centrál na našich občanov v kapit. štátoch.
- pôsobenie nepriateľskej ideológie,
- vplyv príbuzenstva, známych i z radov predchádzajúcej emigrácie o možnostiach výhodného uplatnenia prípadne možnosti štúdia na školách,
- túžba po dobrodružstve a nerozvážnosť mladých ľudí,
- uzatváranie sobášov v zahraničí.

Klesajúca tendencia zneužitia vycestovania do zahraničia k nedovolenej emigrácii, je odrazom prechodu na prísny výber bezpečnostných previerok hlavne so zreteľom na vekové zloženie a jednotlivé profesie. Pri výbere žiadateľov k previerkam je v podstate dodržovaná zásada podľa súčinnostných opatrení, že k osobám zamestnaným vo vyčlenených objektoch S ŠtB a HS ŠtB sa bezpečnostné previerky KO PV ako i OO VB neprevádzajú, keďže v uvedenom smere zodpovedajú za vyčlenené objekty príslušní operatívni pracovníci zložiek ŠtB.

V rámci opatrení zameraných k správne uplatňovaniu zásad v rozširovaní cestovného ruchu, nutne pracovníci KO PV a OO PV v kraji pristupujú aj k ošetrovaniu už vydaných cestovných dokladov. Ide o opatrenia najmä k osobám, u ktorých sa zistilo, že neposkytujú záruky správnej reprezentácie ČSSR v zahraničí, prípadne ide o osoby s trestom, alebo v súdnom konaní. Z tohoto hľadiska je dobrá spolupráca so zložkou ŠtB a tiež VB v rámci kraja, ako i s ODK, ktoré na základe vlastných zistení odoberajú cestovné pasy takýmto osobám, prípadne na základe nášho požiadavku predkladaného prostredníctvom CENTRA HS ŠtB, ktoré doklady so správou postupujú tunajšiemu

KO PV k ďalšiemu riešeniu. Osoby, ku ktorým boli získané závažné poznatky o zneužívaní ciest do zahraničia, prípadne ktorým boli odňaté cestovné doklady nie sú povolené ďalšie cesty v niektorých prípadoch až po dobu 3 rokov. Najčastejšie takejto činnosti sa dopúšťali osoby cigánskeho pôvodu v súvislosti k ich cestám do NDR, MĽR, PĽR, ku ktorým boli realizované uvedené opatrenia.

Ako ukázala situácia za rok 1972 v podaných žiadostiach, je značný záujem cestovať zo strany príbuzných - rodičov a súrodencov za emigrovanými osobami z roku 1968 - 1970. Žiadosti o "výnimočné povolenie" cesty zdôvodňujú záujmom priviesť emigrovanú osobu k návratu do vlasti, alebo rodičovskými pohnútkami, vidiek po 3 - 4 rokoch svoje dieťa. V roku 1972 bolo podaných 1 613 žiadostí "o výnimku" k ceste za emigrovanými príbuznými, z čoho lustráciou po prejednaní žiadostí na S ŠtB bolo povolených 829. Väčšinou ide o dôchodcov a prestarlé osoby. Ďalších 752 bolo zamietnutých. /32 žiadostí bolo neaktuálnych a zrušených/.

V roku 1972 sa vrátilo do Zs.kraja 103 emigrovaných osôb. Pritom o návrat požiadalo 94 emigrantov. Z predložených žiadostí boli 19 zamietnutých, z čoho v 17 prípadoch išlo o osoby cigánskeho pôvodu. Povolených žiadostí o návrat do vlasti bolo 75. Žiadosti o návrat z emigrácie podávajú ďalšie osoby aj v súčasnej dobe. K týmto žiadostiam je taktiež operatívny-
mi orgánmi KO PV prevádzaná previerka v súčinnosti s ďalšími zložkami ZNB a štátnymi orgánmi. Ide o prácu veľmi zložitú, ktorá si vyžaduje od pracovníkov KO PV značného pracovného úsilia, odbornej a politickej uváženosti a vyspelosti. Úlohy aj v tomto smere boli doposiaľ plnené zodpovedne.

IV. VÝSLEDNOSŤ NA ÚSEKU CUDZINECKEJ AGENDY:

Cudzineckú agendu spracováva ďalšie oddelenie patriace do organizačnej štruktúry KO PV s pôsobnosťou v Hlavnom meste Slovenska Bratislavy. Na OO PV v kraji túto agendu vykonávajú určení pracovníci. Náročnosť na plnenie úloh voči pracovníkom tohoto úseku sa neustále nutne zvyšuje. V Bratislave ako v Hlavnom meste SSR je najväčšia koncentrácia cudzincov zo socialistických i kapitalistických štátov, vďaka historickým podmienkam, geografickú polohu, sústredenie centrálnych úradov, štátnych i iných inštitúcií, ďalej príbuzenských vzťahov čs.občanov do kapit. štátov. Z okresov Západoslovenského kraja zasluhuje si pozornosť vzhľadom na väčší príliv cudzincov z kapitalistických štátov OO PV Trnava, Trenčín, Bratislava-vidiek a Nitra.

V priebehu roku 1972 pricestovalo a prihlásilo sa k pobytu zo Zs.kraja celkom 57 341 cudzincov, z toho v meste Bratislava 35 878
v okresoch kraja 21 463

Prihlásilo sa k pobytu	v Bratislave	v okresoch kraja	celkom príliv cudzincov za rok.
za účelom turistiky	21 420	15 617	37 037
za súkromným účelom	4 512	4 263	8 775
za služobným účelom	9 943	1 153	11 529
S p o l u :	35 878	21 463	57 341

V zmysle vytýčených úloh, nariadení a smerníc upravujúcich činnosť pracovníkov na úseku cudzineckej agendy, sústavne je sledovaný príliv cudzincov jednotlivých kategórií a prevádzaný ich rozbor. Plnením RMV č.46/70 a ďalších predpisov získaný bol celý rad poznatkov k činnosti vízových cudzincov z kapitalistických štátov zdržujúcich sa na území Bratislavy i v okresoch Zs.kraja.

Podľa povahy získaných poznatkov boli k týmto prevádzané ďalšie opatrenia, ako zaradenie do indexu „nežiadúcich osôb“, vyhostenie, predanie poznatkov S ŠtB k ich využitiu. Viac poznatkov bolo získaných k zahraničným študentom o svojvoľnom predĺžovaní pobytu na území ČSSR. Ďalšie poznatky boli získavane prevádzaním kontrol podľa plánu práce, v hromadných ubytovacích zariadeniach ako sú vysokoškolské internáty a Interhotely. Niektoré z týchto poznatkov boli získané tiež priamymi s cudzincami.

I keď cudzinecká problematika je rôznorodá - široká, denne sa v nej vyskytujú aktuálne problémy, úlohy na tomto úseku sú plnené iniciatívne so zameraním dosahovať čo najlepšie výsledky.

Na plnenie plánovaných úloh a dosiahnutých zlepšených pracovných výsledkov za rok 1972 podieľal sa kolektív pracovníkov KO PV Bratislava a 11 OO PV v Zs.kraji.

Na KO PV je systemizovaných 38 príslušníkov a 19 civilných pracovníkov.

Skutočný stav je 33 príslušníkov a ... 20 obč.prac. Okresné oddelenia pasov a víz v kraji majú systemizovaných 32 príslušníkov a 11 obč. pracovníkov.

Skutočný stav je 31 príslušníkov a 11 obč.prac.

Podľa prevedeného rozboru vykonávaná činnosť KO PV v Bratislave za rok 1972 i napriek prekonávaniu mnohých ťažkostí kádrového, organizačného a iného charakteru, jednotlivé ukazovatele o dosiahnutých výsledkoch v práci nasvedčujú, že úroveň práce KO PV ako aj OO PV v kraji sa zvyšuje a plánované úlohy sa splnili úspešne.

NÁVRH NA OPATRENIE

Dnešného dňa štáb náčelníka KS ZNB Bratislava v rámci pracovného plánu prejednal presloženie správu "o vyhodnotení práce na úseku pasovej a vízovej agendy v rámci Západoslovenského kraja s prihliadnutím na súčinnosť s OPK a PO VB. Predmetnú správu v plnom rozsahu prijíma a b e r i e na vedomie.

Štáb náčelníka KS ZNB k o n š t a t u j e .

Cieľavedomým plnením plánových úloh KO PV Bratislava včetně OO PV v kraji pre rok 1972 dosiahol celý rad dobrých pracovných výsledkov, ktoré majú stúpajúcu tendenciu. Zlepšil sa celkový systém riadiacej a kontrolnej činnosti. Ďalej sá-
motný výkon pasovej a cudzineckej agendy, ako aj výsledkov na úseku bezpečnostných previerok i súčinných vzťahov, čoho zdrojom je zníženie počtu emigrácie na najmenšiu možnú mieru, predstavujúcu len 0,22% z podaných žiadostí do KŠ a Jhoslávie. Vyskytujú sa však aj nedostatky, najmä v nedostatočnom doriešení kádrového zloženia KO PV a s tým súvisiaceho neobsadenia funkcií vedúcich pracovníkov. V období sezónnosti vzniká značná pracovná preťaženosť pracovníkov KO PV, ktorá ovplyvňuje nepriaznivo kvalitu vykonanej práce a nesie sebou ďalšie negatívne javy.

Štáb náčelníka KS ZNB k ďalšiemu skvalitneniu práce na úseku KO PV

u k l a d á :

Náčelníkovi KO PV Bratislava:

- 1/ Zabezpečiť dôsledné plnenie úloh stanovených v schválenom ročnom pláne práce na rok 1973 vo vlastnom úseku aj na OO PV v Západoslovenskom kraji s prihliad-

nutím na ďalšie rozvíjanie súčinnostných vzťahov s príslušnými zložkami KS ZNB.

Úloha stála.

- 2/ V spolupráci s kádrovým a personálnym odborom KS ZNB doriešiť výber a obsadenie funkcií vedúcich pracovníkov Krajského odboru pasov a víz v Bratislave. Súčasne postupne vylepšovať kádrový stav pracovníkov na tomto úseku výmenou novými pracovníkmi u ktorých je predpoklad plnenia náročných pracovných úloh na KO PV a OO PV, ako aj organizovaním sústavnej výchovy, školením zvyšovaním kvalifikácie.

do 30.10.1973

- 3/ Z hľadiska prevencie mimoriadnu pozornosť venovať fyzickým previerkam osôb žiadajúcich o cestu do KŠ, aby sa zamedzilo emigrácii. Pravidelne upravovať evidencie emigrácie, tieto zosúlaďovať s vyšetrovacím odborom ŠtB a operatívnymi súčasťami.